

סקירה חודשית* נורית דרור

שוק המניות

תנודתיות רבה אפיינה את המסחר בשוקי המניות בעולם, בחודש אוגוסט, על רקע ירידת מחירי הנפט ועלייה בשער הדולר ביחס לשקל - חודש שני ברציפות. בסיכום חודשי ירד מדד ת"א-100 בכ-3% והשלים ירידה של כ-20% מתחילת השנה.

באוגוסט, החודש השני לפגרת הקיץ, ירד המחזור המסחר במניות לעומת החודש הקודם והוא הסתכם בכ-1.6 מיליארד שקל, נמוך בכ-20% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה. משקל המסחר במניות מדד ת"א-25 עלה והיווה כ-71% מסך המסחר במניות - הגבוה ביותר מאז אוקטובר 2004.

ירידות השערים, מרבית ימי המסחר החודש, הושפעו מהמשך חשש מפני האטה גלובלית בעקבות משבר ה"סאב פריים" בארה"ב. יצוין כי ברבעון השני של השנה ירד שיעור הצמיחה במשק ל-4.2% לעומת 5.6% ברבעון הראשון. גורמים נוספים היו ציפיות לירידה ברווחיות החברות, בדו"חות הכספיים של החברות לרבעון השני של השנה, בעקבות היחלשות הדולר בתקופה, וציפיות להמשך העלאת הריבית במשק, שהתממשו. נגיד בנק ישראל העלה את הריבית הנומינלית ב-0.25% באוגוסט, חודש שני ברציפות, לרמה של 4.25% החל מספטמבר, וזאת בעקבות אינפלציה של כ-1.1% ביולי וכ-3.5% מתחילת השנה.

גורמים אלה גברו על השפעתם החיובית של ירידה במחירי הסחורות, בכללם הנפט; התחזקות הדולר באוגוסט ורכישה מוגברת של מט"ח ע"י בנק ישראל; אישור התקציב לשנת 2009 בממשלה ופרסום שיעור האבטלה הנמוך במשק - 5.9% ברבעון השני של השנה - הנמוך מזה 22 שנה.

ירידות שערים אפיינו את מרבית מדדי המניות המובילים, למעט מדד התל-טק 15 שעלה החודש בכ-4%, זה החודש שני ברציפות, וזאת לאחר ירידה חדה בכ-39% במחצית הראשונה של 2007. את הירידות החודש הובילו מניות מדד פיננסים-15, שירדו בכ-9% ומדד נדל"ן-15, שהוסיף וירד החודש בכ-4% והמשיך לבלוט עם ירידה של כ-45% מתחילת השנה.

מגמה מעורבת אפיינה את המדדים הענפיים, כאשר מניות חברות הביטוח וחברות ההשקעה ירדו בכ-9% ו-7%, בהתאמה ואילו מניות חברות ושותפויות הנפט עלו באחוז.

בקרנות המנייתיות לא נרשמה החודש פעילות מהותית וסך הפדיונות בהן מגיע לכ-3.2 מיליארד שקל, נטו, מתחילת השנה.

גיוס הון

בשוק המניות בוצעו באוגוסט, החודש האחרון להנפקות על בסיס הדו"חות לרבעון ראשון של השנה, רק שלוש הנפקות בסכום כולל של כ-90 מיליון שקל. כ-56 וכ-30 מיליון שקל מתוכם גויסו ע"י **בוימלגרין ואסים**, בהתאמה, באמצעות זכויות.

כמו כן בוצעו שבע הקצאות פרטיות בהיקף של כ-300 מיליון שקל, בהן הקצאה שביצעה **גילץ** בסך של כ-160 מיליון שקל. בנוסף, מימוש סופי של כתבי אופציות למניות הזרים החודש לחברות 100 מיליון שקל, כ-80 מיליון שקל מהם **לקמהדע**.

בסיכום מתחילת השנה גויסו בשוק המניות, בהנפקות לציבור ובהקצאות פרטיות, כ-4.5 מיליארד שקל בלבד, לעומת סכום שיא בהיקף של כ-21 מיליארד שקל בכל שנת 2007.

מוצרי מדדים

הצמיחה המואצת בשוק מוצרי המדדים נבלמה והחודש הונפקה תעודת סל אחת בלבד - על מדד המק"מ. כיום נסחרות בבורסה 299 סדרות של מוצרי מדדים, כאשר 207 מהסדרות הן תעודות סל על מדדי מניות, 67 הן תעודות סל על מדדי אג"ח ו-25 תעודות סל על סחורות ומט"ח.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

מחזור המסחר בכל מוצרי המדדים, באוגוסט, ירד והיווה כ-14% בלבד ממחזור המסחר במניות – לעומת כ-20% במוצע מתחילת השנה, ואילו באג"ח עלה מעט והיווה כ-23% ממחזור המסחר באיגרות חוב לא-ממשלתיות. שווי החזקות הציבור בסלים, בסוף אוגוסט, הינו כ-30 מיליארד שקל.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

גם בנגזרים חלה באוגוסט ירידה בפעילות, כאשר באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו כ-230 אלף יחידות ביום – המחזור הנמוך ביותר מאז מאי 2005.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שהסתכם באוגוסט בכ-465 מיליון שקל בלבד – לעומת מחזור ממוצע בסך של כ-700 מיליון שקל בחודשים פברואר-יולי, היה גבוה כמעט פי שמונה ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות ירד והסתכם החודש בכ-9,125. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד אף הוא והסתכם בכ-60 מיליארד שקל החודש לעומת כ-73.6 מיליארד שקל ביולי.

אופציות דולריות

באופציות הדולריות, חרף התנודתיות בשער הדולר, נסחרו כ-34 אלף יחידות ביום בלבד – נמוך בכ-25% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

סה"כ נסחרו כ-680 אלף אופציות ומחזור המסחר, במונחי נכס הבסיס, הסתכם החודש בכ-24 מיליארד שקל, נמוך בכ-38% לעומת המחזור ביולי.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות ירד והסתכם בכ-3,100 – הנמוך ביותר מתחילת השנה. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד והסתכם בכ-12 מיליארד שקל באוגוסט, לעומת כ-14 מיליארד שקל ביולי.

באופציות על האירו, על רקע ייסוף השקל ביחס לאירו בכ-2.2%, עלה המחזור והסתכם בכ-1,600 יחידות ביום באוגוסט – יותר מפי שלושה לעומת החודש הקודם.

שוק איגרות החוב

מדד איגרות החוב עלה באוגוסט בחצי אחוז ומתחילת השנה עלה בכ-4%. לעליית המדד החודש תרמו איגרות החוב הקונצרניות צמודות המדד, שעלו בכ-0.8%, בעוד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות עלו בכ-0.3% בלבד. איגרות החוב צמודות המט"ח עלו בכ-1.5%, בעקבות פיחות בשער השקל מול הדולר בכ-3.5% בחודש אוגוסט.

המחזור היומי באיגרות חוב, ירד החודש והסתכם בכ-3.3 מיליארד שקל – נמוך בכ-17% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

באוגוסט התחזקו היצירות בקרנות הכספיות שהושקו בתחילת השנה והן הסתכמו בכ-2.8 מיליארד שקל – גבוה בכ-20% לעומת חודש יולי. מתחילת השנה בולטות קרנות אלה עם יצירות ענק, בהיקף של כ-19.4 מיליארד שקל. מאידך, בקרנות האג"ח נרשמו גם החודש פדיונות ענק בסך של כ-2 מיליארד שקל, בדומה ליולי, וכ-9.3 מיליארד בסיכום מתחילת השנה. בקרנות הנאמנות השקליות ובקרנות הנאמנות המשקיעות בחו"ל לא נרשמה באוגוסט פעילות מהותית וסך הפדיונות נטו בקרנות אלה הינו כ-3.3 מיליארד שקל מתחילת השנה, בכל סוג.

גיוס הון/חברות חדשות

הממשלה גייסה החודש בבורסה סכום של כ-4.2 מיליארד שקל, כ-71% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-29% באג"ח צמודות מדד. מנגד, נרשמו פדיונות של קרן איגרות חוב צמודות מדד בסך של כ-0.2 מיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו של הממשלה באוגוסט הסתכם בכ-4 מיליארד שקל ומתחילת השנה הסתכם בכ-19 מיליארד שקל - גבוה ביותר מפי חמישה מהסכום שגויס על ידה בכל שנת 2007.

בשוק האג"ח הראשוני, בדומה לשוק המניות, לא נרשמה באוגוסט פעילות מהותית והסקטור העסקי גייס מהציבור וממוסדיים, סכום של כ-200 מיליון שקל בלבד באמצעות שתי הנפקות לציבור. החברה החדשה – **פריזמה מטבעות** גייסה מהציבור כ-76 מיליון שקל באמצעות תעודות פיקדון צמודות מט"ח (כתר נורבגי, דולר אוסטרלי), ונייר **חדרה** הנפיקה אג"ח לא צמודות בסך של כ-120 מיליון שקל.

בסיום מתחילת השנה גייס הסקטור העסקי, מהציבור וממשקיעים מוסדיים, כ-19 מיליארד שקל, לעומת סכום שיא בהיקף של כ-87 מיליארד שקל בשנת 2007.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו באוגוסט בכ-0.3% ומתחילת השנה עלו בכ-3%. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש עלתה מעט לכ-4.3%, לעומת כ-4% בסוף יולי.

במק"מ הסתכם המחזור היומי בכ-650 מיליון שקל, בדומה למחזור בשלושת החודשים האחרונים. מחזור זה נמוך מעט מהמחזור הממוצע מתחילת השנה ונמוך בכ-25% מהמחזור הממוצע אשתקד.

יתרות המק"מ שבידי הציבור עלו טכנית החודש והסתכמו בכ-77.7 מיליארד שקל, לעומת כ-75.8 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

ידיעות שונות

1. מחיקת ני"ע – הצעת רכש

גדות מיכליות ומאגרים לחימיקלים בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-18.8.2008, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי "מרחב – אמפל אנרגיה בע"מ". מניות החברה נגרעו ממדד יתר-120 החל מיום א', ה-17.8.2008.

לחברה ני"ע נוספים (אג"ח להמרה ואג"ח רצף מוסדיים) הרשומים למסחר בבורסה.

2. גרעת מניות מדד תל-טק

ני"ע המפורטים להלן נגרעו ממדד התל-טק, ב-14.8.2008, בעקבות העברתן לרשימת "דלי סחירות":
בי.או.אס; ארוטק; אופטיבייס.